

4%, אחוז יותר מבתיירס. חיטה מחליפה תירס, להעלות את הכמות בהדרגה, אם התגובה שעורה או סורגום. את המעבר מתערובת ללא חיטה לזו המכילה חיטה יש לעשות בהדרגה במשך כשבועיים. ממליצים על תכולה של עד 30% בתערובת בתחילה ולאחר מכן אפשר אחוז גבוה של חיטה.

ועוד לריענון

בנימין לב, המחלקה לבקר, שה"מ

ראשית ברכותי לרענן וולקני על מדורו "ריענון". לעתים קרובות נפגשים ברפתות בתופעה שדברים שכביכול נחשבים למובנים מאליהם, לא מבוצעים כהלכה. הסיבות לכך שונות: ברפתות רבות יש כיום דור חדש של עובדים אשר לא ידע את "יוסף"; ואם מהדור של "יוסף" עדיין נמצאים ברפת, הרי לעתים קורה ששכחו או נכנסו לשיגרה ולא שמים לב. לכן יש חשיבות רבה באיזכור דברים שעל אף שכאילו היו צריכים להיות ידועים, כנראה שלא מבוצעים כהלכה. ארשה לעצמי להוסיף מספר הערות לנושאים שהועלו ב"ריענון" האחרון בחוברת 180.

צמימות בקר

וכנראה גם של הפרות הרובצות על התלוליות.

ברצוני להעיר כאן הערה כללית שאולי נראית "מטופשת": בעת הקמת מבנה יש תמיד לקחת בחשבון את העובדה שלמים יש תכונה שהם לא רק זורמים אלא גם מחלחלים כלפי מטה ולכן נאספים ונאגרים במקומות הנמוכים. לצערנו מתכנני רפת רבים כנראה לא לקחו בחשבון מראש עובדה זאת ובאותן רפתות יש בעיות קשות בחורף. אבל גם בקיץ אין חלקם שפיר כי ברפתות אלו בדרך כלל גם אין איזורור לייבוש הזבל ולא פחות לקרור הבקר. מאווררים אמנם עוזרים, אבל כידוע הפעלתם עולה כסף. על אף המצב בענף יש גם בימים אלה המתכננים בנית מבנים חדשים. אם אפשר, יש להקים מבנה במקום מנוקז היטב שיש בו גם איזורור. את הניקוז אפשר להסדיר גם בצורה מלאכותית וזה שוב עולה כסף. יש לדאוג לכך ששטח העמידה והרביצה של הפרות יהיה מוגבה לפחות ב-1.5-1 מטר מסביבתו.

גם במבנים וחצרות ישנים שסובלים מבזק ורטיבות בחורף יש לבדוק אם ניתן להוסיף מילוי ועל ידי כך להגביה את רצפת המבנה יחסית לסביבתה. במקרים רבים ניתן לשפר את הניקוז ובו זמנית גם את האיזורור, ובכך למנוע רטיבות עודפת בחורף ולהיטיב את תנאי הסביבה בקיץ.

בנית מבנים היתה תמיד והינה כיום עוד יותר השקעה כבדה ביותר, ויש הרוצים לחסוך בה על ידי הכנסה של מספר פרות רב יותר למבנה קיים מאשר היה מתוכנן מראש. פרות רבות מדי במבנה גורמות לבזק רב בחורף וכל הקשור לכך, ולעקת חום בקיץ וזה פוגע בייצור ובתנובה. המדובר הן ב"שטח המחיה" והן באורך האבוס ואורך השקתות. בסגר מסודר דרושים יותר מ-85 ס"מ אורך אבוס לפרה. גם בהאבסה חופשית דרושים 50-60 ס"מ אורך אבוס לפרה ו-15-20 ס"מ אורך שוקת. פרה זקוקה לפחות לכ-20 מ"ר שטח ו-4.5 מ"ר גג בקוראל עם ריצפת בטון, בסככת "לכיש" ל-20 מ"ר גג ורצוי בתוספת חצר, ובקוראל בלתי מרוצף ל-40-50 מ"ר כולל 4.5 מ"ר גג. הקצבת שטח מחיה מרווח כדרוש במבנה איננה ביזבוז. היא תשתלם בבדיאות העדר, בפוריות שלו ובייצור החלב.

תוויות אוזניים מונעות נזק מזבובים

יש להעיר שתוויות אלו אינן מותרות לפרות המניבות חלב, אלא אם יש להן אישור מיוחד מהשרותים הווטרינריים.

מניעת בזק

הצעת "התלוליות" בחצרות היא הצעה טובה. דבר זה התקבל ומבוצע כבר שנים רבות במספר רפתות לשביעות רצונם של הבוקרים